

[Ministeren for Grønland.]

regler. Nu vil jeg da gerne sige, at jeg synes ikke, det er nogen fejl, at man søger ensartethed tilvejebragt i de regler, der gælder inden for samme rige; tværtimod, det er da fornuftigt, at vi bruger de danske regler, hvor ikke særlige grønlandske forhold tilsiger os at have andre regler, og det gør de særlige grønlandske forhold på en række områder.

Tanken om at forsyne udstederne med lokale råd, der vel så også skulle have nogle pengemidler til rådighed bevilget igennem kommunalbestyrelserne, er ny for mig, men det er jo en tanke, der kan gå ind i de fremtidige overvejelser.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at jeg er glad for, at der her i det høje ting er enighed om principperne i den, synes jeg, meget vigtige lovgivning, der her foreslås. Der er enighed om at styrke kommunernes selvstændighed, det, som vi herhjemme med et gammelt udtryk kalder det kommunale selvstyre. Jeg forstår også meget godt, at der gør sig en vis utålmodighed gældende, at man synes, at det skridt, vi her tager, måske ikke er stort nok. Man må huske, at her spiller netop de særlige grønlandske forhold ind, bl. a. den omstændighed, at kommunalbestyrelserne hidtil ikke har haft et tilstrækkeligt motiv til at dygtiggøre sig til at klare opgaver som dem, de danske kommunalbestyrelser kan klare. Forholdene er altså helt andre i Grønland, og også af den grund ville jeg ønske, at flere medlemmer af dette høje ting kom op til samtaler med kommunalbestyrelserne deroppe. Men der sker nu en del i den retning, der er enighed om her er den rigtige, og som også er i overensstemmelse med de organer, der plejer at beskæftige sig med Grønlandslovgivningen og principperne for Grønlands udvikling som helhed, og selv om lovforslaget her ikke er så vidtgående, som nogle medlemmer af dette høje ting kunne ønske, så er det et væsentligt fremskridt, og jeg håber da også, at vi med tiden kan komme videre frem ad den vej.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (From): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om pensioner efter tidligere tjenestemandsløve m. v.

(Lovforslaget (nr. 111) findes i tillæg A. sp. 1841, fremsættelsen i tidenden sp. 2435).

Tredje næstformand (From): Sammen med denne sag foretages den næste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om pensionering af civilt personel m. v. i forsvaret.

(Lovforslaget (nr. 112) findes i tillæg A. sp. 1857, fremsættelsen i tidenden sp. 2436).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Jørgen Peder Hansen: De to lovforslag, som vi har til behandling her i dag, er begge såkaldte konsekvenslovforslag efter sidste års tjenestemandsløvgivning. Jeg finder ikke, at der er anledning til ved denne lejlighed at gå nærmere ind på en diskussion om lovforslagene, idet jeg mener, at en sådan diskussion rettelig hører hjemme under et kommende udvalgsarbejde i lønningsudvalget. Jeg tror, de egner sig bedst til diskussion dér.

Jeg skal lige anføre, at det i lovforslagene er lykkedes på en rimelig måde at samordne hele pensionsområdet, således at vi nu får ensartede regler for dyrtidsregulering og overenskomstmæssig regulering i forbindelse med de overenskomstmæssige forhandlinger, som skal finde sted fremover. En afgørende ting er også, at vi samtidig får samordnet området, således at der nu kan ske en ensartet regulering i forbindelse med udbetaling af den fulde folkepension.

Hertil kommer så, at der i den nye pensionslov er nedfældet en række ændringer, som det er fundet rimeligt at overføre på de ældre pensionister. Det gælder særlig, hvad angår ægtefællepensionen. Jeg tror, at der

[Jørgen Peder Hansen.]

er mange pensionister, som fremtidig vil være glade over den ordning, som man er i gang med at praktisere ovre i ministeriet, nemlig at pensionisterne løbende får underretning om sammensætningen af deres pensionsudbetalinger og om de ændringer, som finder sted undervejs. Jeg tror, det er en vigtig ting, at vi på så mange områder som muligt er opmærksom på at informere udadtil, også over for den enkelte, i så stor en udstrækning, som det er gørligt.

Vedrørende det andet lovforslag, om pensionering af civilt personel, har jeg heller ikke mange bemærkninger. Det træder i kraft den 1. juli 1969, og det kan jo fortælle os noget om, at lovforslaget egentlig burde have været til behandling på et tidligere tidspunkt, sådan som det jo også har været tilfældet ved tidligere lovgivning. Det har givet anledning til, at der har bredt sig, jeg vil ikke sige uro, men en vis usikkerhed i hvert fald blandt de mennesker, som er omfattet af lovgivningen; man har ikke kunnet forstå, at den ikke er kommet, men nu har vi den altså, og den er tiltrådt af personaleorganisationerne.

Det ser ud til, at lovgivningen vil koste en 7-9 mill. kr. at gennemføre, og jeg går ud fra, at der er taget højde for dette i det nye finanslovsforslag. Skulle det ikke være tilfældet, kan man alligevel være tryk og rolig, for finanslovsforslaget regner jo med et overskud på 1.500 mill. kr., så der sker ikke de store forskydninger.

Jeg skal så blot tilføje, at vi er parat til et hurtigt udvalgsarbejde for at få gennemført disse to love så hurtigt som muligt.

Adam Møller: Ved forelæggelsen af forslagene har den højtærede lønnings- og pensionsminister fyldestående gjort rede for indholdet af disse forslag og motiveringen for dem, og den socialdemokratiske ordfører har hertil føjet nogle bemærkninger, som opfrisker vores hukommelse om disse ting, så jeg skal ikke gå nærmere ind på forslagene.

Også jeg vil dog gerne udtrykke min tilfredshed med, at vi får ordnet disse for de ældre pensionister væsentlige forhold. Det er jo det første af de to foreliggende lovforslag, der medfører en forøgelse af udgifterne

anslået til 7-9 mill. kr., og det betyder altså en reel forbedring for disse ældre pensionister.

Det andet lovforslag drejer sig om de civile pensionister inden for forsvarrets område, og også her er det rart at få reguleret forholdene, således at de kommer i overensstemmelse med reglerne i den nye tjenestemandsløvgivning, og for statens vedkommende betyder dette ikke nogen udgift, idet man regner med, at det vil kunne holdes inden for de samme økonomiske rammer, som man har haft hidtil.

Jeg vil gerne anbefale, at man gennemfører forslagene hurtigt.

Enggaard: Hvad angår lovforslaget om pensioner efter tidligere tjenestemandsløve, er hensigten jo den at omlægge pensionsstrukturen efter de ældre ordninger, så pensionerne fra 1. april 1970 kan reguleres efter løn og priser som for øvrige pensionister. Desuden tilsigter man jo fra 1. april 1970 at have en samordning af folkepensionen og tjenestemandspensionerne efter de regler, som nu gælder for tjenestemænd i øvrigt. Venstre kan tiltræde forslaget, herunder de øvrige, mindre ændringer, som det indebærer.

Af hensyn til, at det var tanken, at loven skulle træde i kraft 1. april 1970, og da der vel også er en hel del administrative forbedringer, som skal træffes til omregning og udbetaling af pensionerne, så håber jeg, at forslaget vil kunne få en hurtig behandling i folketingets lønningsudvalg, således at der levnes den fornødne tid til de administrative forbedringer.

Det andet lovforslag, som er sat til behandling samtidig, nemlig forslaget til ændring af civilarbejderloven, skal jeg på venstres vegne anbefale. En række af de bestemmelser, som er anført i forslaget, er konsekvensændringer af de i fjor vedtagne tjenestemandsløve, på samme måde som det også i 1958 var tilfældet efter den da gennemførte ændring af tjenestemandsløvgivningen. Jeg bemærker med tilfredshed, at forslaget har været forhandlet med de organisationer på området, som kan være interesseret i de omlægninger, som finder sted, og jeg er også tilfreds med, at man her får analoge regler med tjenestemandsløve

[Enggaard.]

givingen i øvrigt, hvad angår en samordning af folkepension og tjenestemandspension.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale også dette forslag.

Erik Hansen: (Ålborg amt): Disse to lovforslag, som er til behandling her i tinget i dag, er jo en følge af den store tjenestemandreform, som tinget på et tidligere tidspunkt har vedtaget. Jeg vil gerne om dem sige, at vi fra mit parti kan tilslutte os dem. Det er jo ting, som er nødvendige, og der er i og for sig ikke nogen særlige bemærkninger at knytte til dem ud over de bemærkninger, som er gjort af tidligere ordførere. Men jeg vil dog på den foranledning, som det er, at man her er inde på konsekvenslovgivning, gerne sige, at der er jo andre områder, hvor vi ligesom mangler lidt endnu. Når man nu på det sidste har drøftet ret stærkt, at lønningsrådet skal i gang med en gennemgang af en vigtig del af hele tjenestemandreformen, den såkaldte benåfløsning, så vil jeg sige, at her er en ting, som vi også skal have klaret.

Morten Lange: På den således givne foranledning skal jeg gerne give min varme tilslutning til den sidste ordførers tale om nødvendigheden af benrationaliseringen og borteskamoteringen. Til de forelagte lovforslag, som er til forhandling her i dag, skal jeg ikke knytte nogen særlige bemærkninger. Socialistisk folkeparti så gerne en pensionsordning for hele samfundet af en helt anden art end den, vi i øjeblikket har med tjenestemandspensioner, men vi har i hvert fald ikke tænkt os at foreslå, at denne reform skal begynde med, at vi laver ændringer i det, som man kan kalde lovgivning for tidligere pensionister. Det ville være en lidt fjollet vej at gå frem, og da de forslag, det her drejer sig om, blot er ganske sædvanlige, skal vi sige tekniske forslag til en vis samordning med den nu eksisterende tjenestemandsløve og pensionsløve, så kan vi tilslutte os dem. Det er under behandlingen af dem, så vidt jeg kan se, ikke lykkedes at finde et eneste hår i suppen, som kunne tyde på, at det var andet end, skal vi sige fornøftige teknikaliteter.

Den fg. lønnings- og pensionsminister (Lauge Dahlgaard): Jeg vil gerne takke for den tilslutning, de to lovforslag har fået fra alle sider, og også for, at der fra alle sider er tilslutning til et hurtigt udvalgsarbejde. Jeg forstår ikke mindst på hr. Morten Langes sidste bemærkning, at der skulle være gode chancer for at komme hurtigt igennem, og hvis der skulle være spørgsmål, som vi fra administrationens side skal prøve at svare på, så kan jeg for mit vedkommende også tilsige, at vi svarer hurtigt på disse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (From): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslagene henvises til lønningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v.

Valgt blev: *Erik Hansen (Vejle amt), Asger Jensen, Ellen Strange Petersen, Simonsen, Jens Peter Jensen (Sorø amt), A. Chr. Andersen, Niels Andersen, Dagmar Andreassen, Jørgen Andersen, Rigmor Christensen, Axel Ivan Pedersen, Albertsen, Ove Hansen, Egon Jensen, Peter Jørgensen, K. Axel Nielsen og Arne Larsen.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om registrerede revisorer.

Valgt blev: *Mads Eg Damgaard, Jørgen Jensen, Henry Møller, Niels Ravn, Jens Frandsen, Niels Andersen, Niels Jørgen Nielsen, Nordqvist, Arthur Jacobsen, Helge von Rosen, Axel Ivan Pedersen, Albertsen, Poul Dalsager, Ove Hansen, Thomas Have, Otto Mørch og Ove Munch.*

Tredje næstformand (From): Der er ikke mere på dagsordenen.

Det er meddelt mig, at *Holger Hansen* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab m. v. (af Morten Lange m. fl.) og forslag til lov om svangerskabsafbrydelse m. v. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *Holger Hansen* har vedkommende gruppe udpeget *Søren Jensen*, som herefter er valgt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 27. januar kl. 13.30 med følgende dagsorden:

1) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om det stedlige virksomhedsområde for foreninger til brandforsikring af bygninger.

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om tipping.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om Danmarks Journalisthøjskole og Institut for Presseforskning.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om lodsvæsenet.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om opførelse af et lægevidenskabeligt institutkompleks (Panum-instituttet) ved Københavns universitet.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om uddannelsesstøtte.

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om støtte til uddannelse [af Kjær Rasmussen og Sigsgaard].

8) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v. og

Forslag til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste tredje næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 12.50.

---

50. møde.

Tirsdag den 27. januar kl. 13.30

Formanden: I skrivelse af 22. d. m. meddeler konsulent *Edvin Boye Hansen*, at han er villig til at modtage det ved medlem af folketinget K. B. Andersens mandatnælgelse fra den 1. februar d. å. ledigblevne mandat som medlem af folketinget.

Medlemmer af folketinget *Ømann*, Kurt Brauer, Poul Dam og Arne Larsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en finansieringsfond for boligbyggeri,
forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til fremme af byggeriet og
forslag til folketingsbeslutning om en pensionsreform.

Medlemmer af folketinget Poul Dam, Morten Lange, Gert Petersen og *Ømann* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til imødegåelse af spekulationsbetonede dispositioner vedrørende fast ejendom.

Medlemmer af folketinget Poul Dam, Krog Hansen, Morten Lange og *Ømann* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunernes adgang til lånefinansiering.